

Της **ΑΡΓΥΡΩΣ Κ. ΜΑΥΡΟΥΛΗ**
a.mavrouli@realnews.gr

Στην εφαρμογή ενός νέου σχεδίου για την αντιμετώπιση ενός μείζονος θέματος που απασχολεί τη χώρα μας, του δημογραφικού προβλήματος, προχωρά η υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας **Δόμνα Μιχαηλίδου**. Σύμφωνα με πληροφορίες της Realnews, εντός του καλοκαιριού αναμένεται να κατατεθεί στη Βουλή νομοσχέδιο που θα προβλέπει τη σύσταση «παρατηρητηρίου για τη δημογραφική πολιτική», ώστε να υπάρχει συντονισμένη καταγραφή όλων των δημογραφικών δεδομένων και ακολούθως να προκρίνονται πολιτικές και λύσεις.

Η δημιουργία του παρατηρητηρίου εντάσσεται στο πλαίσιο του εθνικού σχεδίου δράσης για το δημογραφικό με ορίζοντα υλοποίησης τη δεκαετία 2025-2035, με συνολικούς πόρους 20 δισ. ευρώ. Το παρατηρητήριο θα καταγράφει διαρκώς τι συμβαίνει ανά νομό σε διαφορετικά επίπεδα, όπως είναι οι γεννήσεις και οι θάνατοι, οι μεταβολές πληθυσμού, τα εργασιακά δεδομένα και πόσες νέες δουλειές ανοίγουν ή κλείνουν, τι συμβαίνει με τις δυνατότητες των σχολείων και ειδικά των παιδικών σταθμών.

Το παρατηρητήριο θα παρακολουθεί, θα αναλύει και θα αξιολογεί δημογραφικά δεδομένα, ενώ θα παρέχει τεχνική υποστήριξη και επιστημονική τεκμηρίωση σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Η πιλοτική εφαρμογή ξεκινά από την Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, περιοχή με υψηλό ποσοστό πληθυσμιακής μείωσης και με γεωπολιτική σημασία.

Με χρηματοδότηση άνω των 3 εκατ. ευρώ από το ΕΣΠΑ και τεχνική βοήθεια από τον ΟΟΣΑ, μέσα από το εργαλείο TSI (Technical Support Instrument) της SG Reform, το παρατηρητήριο στοχεύει να συντονίζει πολιτικές με δημογραφικά χαρακτηριστικά και να ενισχύσει τη γεωγραφική διάσταση, λαμβάνοντας υπ' όψιν τοπικές ανάγκες και συγκριτικά πλεονεκτήματα. Σύμφωνα με τους αρμόδιους στο υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, το παρατηρητήριο θα καταγράφει όλα όσα αφορούν τη ζωή μιας οικογένειας και τη βελτίωση της ποιότητάς της, προχωρώντας σε στοχευμένες παρεμβάσεις σε κάθε περιοχή.

Πέντε πυλώνες

Η νέα εθνική στρατηγική για το δημογραφικό θα βασίζεται σε πέντε πυλώνες:

➤ **Ενίσχυση γεννήσεων** - Στήριξη οικογένειας. Αφορά τη στήριξη της οικογένειας με την εξισορρόπηση οικογενειακής και εργασιακής ζωής, τις ίσες ευκαιρίες για άνδρες και γυναίκες. Προβλέπονται 17 δράσεις οι οποίες περιλαμβάνουν την αύξηση του επιδόματος παιδιού κατά 60,7% για τους δικαιούχους της τρίτης κλίμακας, την απαλλαγή φόρου των οικειοθελών παροχών από εργοδότες προς εργαζόμενους γονείς, την πλήρη εξίσωση των τριτέκνων με τους πολύτεκνους με όλα τα ευνοϊκά μέτρα (ελεύθερες μετεγγραφές φοιτητών, αυξημένη μοριοδότηση για διαγωνισμούς ΑΣΕΠ κ.ά.). Το κόστος όλων των δράσεων ανέρχεται σε 280 εκατ. ευρώ τον χρόνο.

➤ **Ενίσχυση απασχόλησης**. Προβλέπεται η ενίσχυση του εργατικού δυναμικού, με κεντρικό άξονα την ενίσχυση της εργασίας για πολίτες κάτω των 30 ετών, ώστε να ξεκινήσουν την εργασιακή τους πορεία και να μπορούν να έχουν προοπτικές δημιουργίας οικογένειας, αλλά και την ενίσχυση της απασχόλησης για γυναίκες.

➤ **Διαχείριση της μακροζωίας** - γήρανσης. Αφορά τη διαχείριση της γήρανσης, ένα θέμα που θα απασχολήσει τα επόμενα χρόνια, καθώς η γήρανση του πληθυσμού είναι ραγδαία. Προβλέπονται επτά δράσεις με θεσμοθέτηση της γηριατρικής, την αναβάθμιση των ΚΑΠΗ, αλλά και πρόγραμμα για τη φοίτηση ηλικιωμέ-

Ψηφιακό μάτι για το δημογραφικό

Ερχεται νομοσχέδιο που θα θεσπίσει τη λειτουργία παρατηρητηρίου για το οξύ πρόβλημα που αντιμετωπίζει η χώρα μας. Η εφαρμογή του θα ξεκινήσει στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Δόμνα Μιχαηλίδου

νων στα πανεπιστήμια. Το κόστος ανέρχεται σε 4,5 εκατ. ευρώ έως το 2027.

➤ **Τοπική ανάπτυξη** - Προώθηση καινοτομίας. Η διασφάλιση της ποιότητας ζωής αφορά το βιοτικό επίπεδο, άμεσα σχετιζόμενο με τη δημιουργία οικογένειας. Προβλέπονται εννέα δράσεις οι οποίες μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν την κατασκευή σύγχρονων φοιτητικών εστιών, την ανάπτυξη τηλεϊατρικής, την πρόσληψη γονέων σε δήμους με κριτήριο την εντοπιότητα, την κοινωνική κατοικία κ.ά. Το κόστος εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε 710 εκατ. ευρώ έως το 2030.

➤ **Ενημέρωση** - ευαισθητοποίηση - έρευνα. Η προώθηση της ανάπτυξης, με ενίσχυση της καινοτομίας και της παραγωγικότητας. Προβλέπεται η σύσταση παρατηρητηρίου για το δημογραφικό, για θέματα γονιμότητας και δράσεις που στοχεύουν στον συνδυασμό επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής. Το κόστος εκτιμάται στα 11 εκατ. ευρώ έως το 2027.

Για το 2025 εκτιμάται ότι μπορούν να υλοποιηθούν 44 δράσεις, ενώ οι υπόλοιπες 56 θα τρέξουν σταδιακά τα επόμενα έτη. Μια σειρά μέτρων, όπως η αύξηση στο επίδομα γέννησης, που ξεκινά από τα 2.400 ευρώ και φτάνει έως τα 3.500 ευρώ, τα vouchers για τους βρεφονηπιακούς σταθμούς που ανέρχονται στα 77 εκατ.

ευρώ, η αύξηση των θέσεων σε βρεφονηπιακούς σταθμούς και οι «Νταντάδες της γειτονιάς» υλοποιούνται ήδη, ενώ άλλα μέτρα όπως η αύξηση του επιδόματος παιδιού και τα κίνητρα για την αύξηση της απασχόλησης σε στοχευμένες ομάδες του πλη-

θυσμού, όπως οι νέοι άνω των 30 ετών και οι γυναίκες, αναμένεται να νομοθετηθούν.

Στοιχεία-εφιάλης

Πολλαπλή προειδοποίηση για τις δυσμενείς επιπτώσεις που ήδη διαφαίνονται στην αγορά εργασίας εξαιτίας του δημογραφικού έρχεται από την Τράπεζα της Ελλάδος, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και το ΚΕΠΕ.

Το δημογραφικό απειλεί την Ελλάδα, που το 2070 θα είναι μια συρρικνωμένη χώρα γερόντων, όπως δείχνουν τα στοιχεία. Είναι χαρακτηριστικό πως με βάση τις εκτιμήσεις το 2070 στην Ελλάδα η πολυπληθέστερη ομάδα θα είναι οι γυναίκες άνω των 90 ετών. Το 2070, τα παιδιά ηλικίας έως τεσσάρων ετών θα είναι η μικρότερη πληθυσμιακή ομάδα και στα δύο φύλα.

Τα δεδομένα δείχνουν πως μεγαλύτερη συρρίκνωση αναμένεται στις παραγωγικές ηλικίες και ειδικά στις ηλικίες 40-60 ετών, ενώ μεγάλη μείωση αναμένεται στον γυναικείο πληθυσμό 30-45 ετών, που είναι και οι κύριες αναπαραγωγικές ηλικίες για τις γυναίκες.

Τα στοιχεία της απογραφής του 2021 κατέγραψαν μείωση του πληθυσμού κατά 3,5% σε σχέση με το 2011 και κατά σχεδόν 5% σε σχέση με το 2001. Από το 2011, το φυσικό ισοζύγιο είναι αρνητικό αφού οι θάνατοι υπερτερούν αριθμητικά των γεννήσεων. Το 2022, οι γεννήσεις έπεσαν για πρώτη φορά στην ιστορία της χώρας κάτω από τις 80.000, έναντι 150.000 το 1980.

Ο μισός πληθυσμός της Ελλάδας είναι σήμερα άνω των 46 ετών, έναντι 39 ετών το 2000.

Περισσότεροι από ένας στους πέντε κατοίκους της χώρας είναι άνω των 65 ετών, 16% το 2000.

Το ποσοστό των άνω των 80 ετών είναι 6% (διπλάσιο σε σχέση με αυτό του 2000).